

ГЛОБАЛИЗАЦИЈА, РЕСУРСИ, СРБИЈА

Гужва на станици Нојеве барке

У чему је суштина америчког „постнационалног глобалног система” и „хегемоније новог типа”? Који су принципи поретка „златне милијарде”? По којим моделима ће природни ресурси бити отимани државама и народима под чијим се суверенитетима налазе? Шта је стварни смисао наметнутих закона о слободној и неограниченој продаји земље странцима, широм „четвртог света”? Који документи УН допуштају тровање извора питке воде да би се дисциплиновале нације које своје водне ресурсе неће да предају у руке глобалистима и „владарима из сенке”? Зашто је немерљиво бољи евро-јапански модел улагања од англоамеричког модела „кредитирања”? Зашто би свака паметна и одговорна српска државна геоекономска политика требало да ради све супротно од овога што сад чини?

Пише: Бранислав Матић

Древне књиге, оне проистекле из Првог Објављења, кажу да је пре пада у време и историју постојало златно доба човечанства. Једна од одлика тог стања или тог ранга била је да су сви људи, баш сви, имали хране, пића и свих добара онолико колико им је било потребно за нормалан и леп живот, слободан у сопственој мери. Било је довољно да свакога дана изађу и узму, наберу, онолико колико им је потребно, не више. Прва несагледива грешка почињена је када је неке мрзело да излазе сваки дан, па су једног јутра набрали за више дана. Није дуго требало чекати на дан када су неки други, из необјашњивих разлога, набрали више него што им је потребно. Трећи су потом оградили велике површине и рекли: „Ово је само наше!”

Тако је нестало златно доба, почела је историја присвајања, отимања, узимања према сили у топузу. Нестала је мера, започела историја неумерености, похлепе, пљачка природе и бивства. Та историја врхуни, у модерном добу, у идеологији потрошачког друштва и лакомисленој утопији о бескрајном материјалном прогресу. Трошење живота и необновљивих виталних ресурса достигло је такве размере да то више не могу да издрже ни природа, ни еко-систем, ни човек.

Према налазима ОУН и њених истраживачких агенција, сировина и енергије на планети има довољно – уз садашњи степен необуздане потрошње – само за једну милијарду људи. Будући да на Земљи сада живи преко 5,5 милијарди становника, четири петине Земљана је принуђено, у постојећој констелацији расподеле ресурса, да се грчевито бори за пуко преживљавање, како би једна петина живела у неограниченом материјалном благостању. Комитет за становништво и сировинске ресурсе УН је својевремено, у својим званичним документима, становништво Земље поделио на *главно* (једна милијарда оних који су „обезбеђени” сировинама за живот у благостању) и *помоћно*

(сви остали). Парадокс је у томе што управо земље са претежно „помоћним становништвом” имају државне и економске суверенитете на територијама с највећим делом познатих резерви сировина и енергије, али сталне чланице „фонда златне милијарде” су пре свих САД, у другом ешалону и земље Европске Уније, Јапан и неке земље Британског Комонвелта. Према подацима вашингтонског Института за праћење светских токова, у САД живи око 5 одсто светског становништва који троше преко 30 одсто годишње светске потрошње енергије, у приближно истој мери годишње загађујући планету.

У ОСВИТ КАТАКЛИЗМЕ

Чувена студија Форестера и Медоуса *Границе раста*, објављена 1972. као резултат првог глобалног истраживачког модела Римског клуба, потврдила је дотад тиха црна предвиђања и изазвала панику. На основу истраживања пет кључних параметара – становништво, производња хране, индустријска производња, технологија, проблем глобалног загађења – закључено је следеће:

„Ако се наставе постојеће тенденције потрошње, индустријализације, трошења природних ресурса, загађења планете... средином XXI века доћи ће до наглог опадања броја становника и нивоа индустријализације. Свету заправо прети катаклизма: масовна смрт од глади и загађености, крах могућности производње добара неопходних за човеков опстанак. Пад у варварство и стање слабо насељене планете.”

Тражена је „глобална равнотежа”, али уз задржавање постојеће структуре потрошње ресурса, односно „поретка златне милијарде благостања”. Предлагани су програми вештачког смањивања броја становника у Азији и Африци, али да, опет, милијарда повлашћених задржи све привилегије. Већ следеће године, 1973, избила је велика нафтна криза, као резултат немогућности самозваних глобалних управљача да исконтролишу скок цена нафте.

Савремени северноамерички геополитичар словенског порекла др Петар Брагински тврди, у студији *Коначни рат за енергију*, да је управо тада започета садашња етапа великог рата за енергоресурсе, досад највећих и најдалекосежнијих размера:

„Тај амерички *коначни рат за енергију* испољавао се кроз наставак познате стратегије изазваних и управљаних регионалних сукоба у зонама богатим стратешким сировинама: ослабљивање арапских земаља Средњег Истока у иранско-ирачком рату, одржавање односа између Индије и Пакистана константно на ивици рата, вишедеценијско манипулисање јеврејско-арапским ратом, директни оружани удари на Либију и Ирак. И сама ‚перестројка’, уз очигледне огромне унутрашње слабости СССР-а, била је резултат пре свега офанзивне стратегије ‚новог светског поретка’.”

РАТ ПРОТИВ ДРЖАВА И НАЦИЈА

Брагински наставља:

„Тај пажљиво управљани *коначни рат за енергију* проузроковао је велика престојавања у свим сферама, од идеологије, преко економије, до геополитике. У идеологији промовисан је мондијализам, у економији глобализам, у теорији и пракси управљања кибернетски приступ свету као једном систему, Unus Mundus. Таквим се светом тобоже мора управљати из једног центра, помоћу глобалне техноструктуре потчињене ‚светској влади‘. Коначно инаугурисање ‚светске владе‘ орочено је на 2005. годину. Ако не и *de jure*, јавно, онда свакако *de facto*, тајно. Одмах је отворен и кључни фронт: идеолошки и практични рат против држава-нација. У

слов свих услова да такав систем функционише јесте разарање државних и националних суверенитета и њихово потчињавање, као безличних и раскорењених ‚подсистема‘, управљачком центру у Њујорку и Вашингтону

. Прокламовани идеолошко-управљачки идеал је да се целим светом управља као једним мега-градом, који има свој елитни квартал, своје индустријске и банкарско-трговачке зоне, рударске колоније, бензинске пумпе, сиромашна предграђа, приградске житнице, забавне паркове, улице црвених фењера.

Базични смисао је у томе да се управљање стратешким ресурсима одузме народима у чијим се државама налазе и да се преда самопрокламованим ‚глобалним управљачима‘.

Да се, дакле, највећи део богатства света прелије у руке саможиве и паразитске Америке. То је алфа и омега америчког империјалног пројекта ‚глобалне хегемоније‘. Зато свим средствима пропагирају тобоже људска права, тврдећи да су територије неважне, да су држава, суверенитет, национална заједница превазиђене ствари о којима говоре још само затуцани варвари, отпадници модерне.”

Како је то убедљиво показао знаменити руски геоекономиста Кузмич-Цикунов, који је објављивање својих налаза платио главом, закономерно је да крајњи циљ *рата за енергију* буде

Русија. На евроазијском суперконтиненту, далеко најзначајнијем светском простору и центру „светске моћи“, налази се три четвртине познатих светских резерви сировина и енергије и шест од првих седам економија света. Од тога, готово 65 одсто сировинских резерви лоцирано је у каспијском басену и Сибиру. То, дакле, мора да буде средиште удара, где су сниматељи глобалистичке телевизије CNN, у то уопште не треба сумњати, одавно изнајмили „собе с погледом“. Уосталом, још 1998. године Дик Чејни, данас потпредседник САД, тада један од водећих америчких нафташа, изјавио је: „Не могу да наведем ни један пример да је неки регион тако изненада стекао толики стратешки значај као што је случај с каспијским басеном.“

Све остало је само ствар избора стратегије и тактика.

УБЕЂИВАЊЕ ТРОВАЊЕМ

„Правне основе ,златне милијарде становништва под сунцем благостања’ Американци су поставили још 10. октобра 1951, у ,Закону о узајамном гарантовању безбедности западног блока земаља’, где се у одељку 514 дословно налаже: *„Смањити исцрпљивање ресурса САД и обезбедити одговарајуће снабдевање земаља блока важним сировинама’... на рачун других земаља које поседују сировине*”, појаснио је Кузмич-Цикунов. „Зато се форсира идеја да руски народ ,неправедно’ поседује сибирске и северне области. Суштина закона наметнутих у сумрак СССР-а своди се на право да се на територији те земље неограничено оснивају страни конзорцијуми, савези, концерни и друга удружења у циљу дугорочног закупа земљишта, природних ресурса, предузећа, објеката. Против Русије се води и специјални демографски рат чији је циљ да се број становника Русије обори испод критичног прага неопходног за покривање толике територије. Број Руса је сада сваке године мањи за милион...”

То је суштина прокламоване америчке „хегемоније новог типа” и „америчког глобалног система”, што одавно нико озбиљан у управљачким центрима глобализма и не крије. Ево

два примера који, говорећи о води, говоре о свему томе.

„Било који природни ресурс требало би да буде инструментализован од стране светске елите како не би пао у руке онима који немају потребна знања за експлоатисање тих ресурса”, пише у „Агенди 21” усвојеној на завршној седници последњег Самита о земљи. **„Светски моћни у финансијама морају да оформе такве оружане снаге које ће представљати респектабилну моћ, већу од било које појединачне суверене државе на чијој би се територији водили ратови за воду у овом веку.”**

Документ конференције УН из Рио де Жанеира, 1992, опет наметнут од стране америчке делегације, још је директнији: **„Не сме се дозволити националним политичким или етничким групама да посегну за уценивањем светске заједнице помоћу извора незагађене воде. Чак препоручујемо, за почетак, као делотворно упозорење да се, негде, некако, делимично затрују или униште водни извори, како би свету било јасно шта некога чека ако се усуди да право управљања воденим ресурсима употреби против интереса наднационалних структура, јер једино оне могу да обезбеде**
пословањем
буде доступна свима, уз услов да могу да је плате, наравно.“

– рационалним, профитним
– да вода

АМЕРИЧКА УПОТРЕБА БАЛКАНА

Шта чинити?

После свега што се на Балкану збивало током последње деценије XX века, у споља управљаној кризи и контролисаном хаосу, остао је систем малих протектората, дробеж некадашњих суверенитета, под искључивом америчком хегемонијом. Да би се потпуна инструментализација Балкана учинила што трајнијом и кормило још чвршће предало у америчке руке, све земље Балкана, сем Словеније, одмах су гурнуте у обнављање дужничког ропства по програму ММФ и Светске банке. Као што америчка „научна” пропаганда тврди да је „једина алтернатива постнационалном америчком глобалном систему заправо глобална анархија”, тако је балканским „зависним елитама” дат налог да дужничко ропство представе као једини разуман избор, којем алтернатива може бити само екстремно сиромаштво, глад и масовна смрт.

Др Мишел Чосудовски, професор економије на Универзитету у Отави, Канада, објашњава у огледу *ММФ је убица нација* да ствари стоје сасвим супротно:

„Ради се уистину о реколонизацији. Државе се претварају у пукe територије, које су у суштини колоније. Разликују се по томе што држава има владу, има институције, има буџет, економски суверенитет, царину. Територија, пак, има само номиналну владу, коју контролише ММФ. Нема социјалне димензије државе (државних школа и болница, на пример), јер то условљавањем укида Светска банка. Нема граница, јер је Светска трговинска организација наредила ‚слободну трговину’, што је облик рата против против здравих и самосвојних националних капитализама. Не постоје индустрија и пољопривреда, јер су оне дестабилизоване годишњим каматама и до шокантних 60 одсто, што је такође масло ММФ-овог ‚програма’. Потом привредници земаља које западну у неоколонијално дужничко ропство бивају гурнути у ‚такмичење’ са ‚махерима’ из САД и Европе, где су камате свега 6 или 7 одсто. То је цинична симулација конкуренције. На крају таквог ‚такмичења’ им кажу: Изгубили сте утакмицу, помирите се с тим, ми смо сада овде газде. Циљ је, у суштини, уништење домаће привреде и стављање стратешких ресурса сваке земље под управу светског система финансијских институција који контролише искључиво Америка.”

Према свему томе, од изузетне је важности да све одговорне владе балканских држава не подлегну смртоносним тапшањима по рамену, да се не предају и не препусте. Уставно и практично руинирање државе каква је Македонија, која је у својој „кооперативности” често давала и више но што се од ње тражило, показује да се самопоништавањем не може купити наклоност САД: Вашингтон хладно и често крајње цинично спроводи своју геостратешку доктрину, преко лешева свих који „више нису потребни”.

ИНВЕСТИЦИЈЕ У ПРОИЗВОДЊУ, НЕ ЗАДУЖИВАЊЕ

Србија, као несумњиво најважнија држава у региону, приоритетно мора зауставити даље комадање простора и консолидовати виталне државне структуре на овим изнуђеним и неприродним позицијама, које не могу бити дугорочно геополитичко решење. Све политичке снаге које дубље разумеју ствар дужне су да се саберу, без псеудоидеолошких и крупносопственичких предрасуда, и да раскину деценијски зачарани круг бирања између два лоша решења, отварајући народу перспективу да изабере „трећи пут”. Или, у супротном, да се склоне.

У геоекономском погледу, од пресудне је важности да се са што мање губитака – мудро и смирено, без директног провоцирања гнева разјареног силника – одоли актуелној уцењивачкој најезди „међународних” финансијских институција, заправо управљачких центара система дужничког ропства. Баш као што ни један нормалан и паметан човек не жели да живи у агонији прекомерне задужености, уцењен и неслободан, него да радећи, у сарадњи са другима који раде а не „рекетирају”, постепено увећава своје моћи и капитал – тако економску политику осмишљава и озбиљна национална држава. Сада је неопходно да се сачувају стратешки ресурси и максимално могуће обнове *производни* капацитети, што је неостварљиво ако се радикално не спречи пљачкашки модел приватизације и одливање виталне супстанце националне и државне снаге. Приватизацију ваља спровести у сврсисходном обиму и по стварним износима акумулираног капитала, уз *ригорозно*

кажњавање свих облика корупције и криминализације, увек имајући на уму стратешки државни разлог и национални интерес. Приватизација није једини модел својинске трансформације нити је циљ по себи, него начин да се обнове производни ресурси и оздрави дуго исцрпљивана економија. Стога је мудро фаворизовати евро-јапански модел улагања, који искључује врзино коло баратања шпекулативним средствима и представља конкретно улагање у базичну производњу реалних новостворених вредности. Како то цео један век објашњавају критичари кејнзијанског економско-финансијског модела, насупрот америчком „ММФ програму” ваља се отворити за модел улагања који није пука шпекулативно-зеленашка операција. За модел

који не води у дужничко ропство, него подразумева уношење технологије, знања и стандарда рада, учешће улагача у производњи, у подели не само добити већ и ризика. За модел који не циља да затвори постојеће производне капацитете и закупи тржиште, него их темељно обнавља, кроз докапитализацију, и отвара нове. Инвестиције, не задуживање. Улагање у производњу и инфраструктуру (саобраћајнице, системи за наводњавање, итд.), не у потрошњу. Консолидација животног стандарда и одговарајуће повећање потрошње мора да буде плод рада, оживљавања производње и стварног јачања економије; све друго је бахато живљење на рачун своје деце и унука. Производња за задовољавање потреба, не вештачко произвођење потреба самих.

ЕПОХАЛНО РАСКРШЋЕ СРБИЈЕ

На ширем плану, исконска здрава логика налаже да се по сваку цену у својим рукама задржи и промишљеним улагањима интензивира производња нормалне природне хране и воде за пиће. То је далеко најважнији српски ресурс и његово упропашћавање, или препуштање страном капиталу и тровачким технологијама, имало би непоправљиве погубне последице по снагу државе и здравље нације. Сопствена пољопривреда била је и остаје „тајна“ истрајности српског отпора током последње деценије века у којем смо рођени. Поред осталог, то је и услов за очување битних социјалних функција државе, уз грађење националног „капитализма са људским ликом“. (Сетимо се да је управо у ту виталну тачку био усмерен један од првих подмуклих америчких удара после 5. октобра 2000, када је актуелна влада била присиљена да прихвати и по знатно нижим ценама стави у промет америчку „донацију“ од 55.000 тона генетски манипулисане сојине сачме за исхрану стоке, упркос чињеници да је управо тада болест лудих крава и похлепних људи, изазвана сличним генетским манипулацијама, драматично потресала целу Западну Европу.)

На унутрашњем геополитичком плану, ма која одговорна српска влада требало би да увелико припрема стратешку преоријентацију на дунавску и моравску осу развоја, не само зато што је тренутно запуштена и запостављена. То је неопходно и да би се ефикасно предупредиле негативне геополитичке и геоекономске последице евентуалног одвајања Црне Горе. Како је у свом раду *Дунав - геополитичка студија* још

1937. године показао др Андрија Ристић, Дунав је артерија европске (нарочито немачке) геоекономије и битан фактор у очувању ширег геополитичког значаја Србије.

Опредељење за овакав пут, или његово одбацивање због сумњивих краткорочних интереса, епохално су размеђе пред Србијом. Тим путем Србија би у скорој будућности могла да поврати своју природну снагу и спокојније сачека отпочињање новог цивилизацијског циклуса, које ће бити означено неминовном пропашћу изложене „хегемоније новог типа”. То, међутим, неће донети ни уделити нико споља. Објашњава др Џорџ Фридмен, оснивач и председник америчког института Стратфор:

„Спољној сили није у интересу да решава унутрашње проблеме држава балканског региона. Права равна за сва та питања није дипломатска, него геополитичка и геоекономска. Србија је, на крају крајева, доминантна снага у региону, али је њена снага била ограничена деловањем великих сила против ње. Природно је да се сада Београду враћа снага. Сада те спољне силе, које су се на све могуће начине бориле против Београда, чак га и бомбардовале, морају да се суоче с чињеницом да се Србији враћа њен значај и природна снага. То је, после свега, веома тежак политички процес за Вашингтон и Лондон, али, верујте ми, тај процес је у току... Мислим да је за све најважније да мање обраћају пажњу на дипломатску тактику – изборе, састанке, сликање и друго – и да сагледају ширу перспективу.”

А садашња шира перспектива и однос снага у њој су привремени. На то је своје студенте на вашингтонском Универзитету „Џон Хопкинс”, „будуће управљаче светом”, упозорио и Збигњев Бжежински, главни амерички геостратег:

„Очигледно је да је ово стање (америчког примата) привремено... Обим америчке глобалне хегемоније је несумњиво велики, али је њена дубина мала, ограничена како унутрашњим, тако и спољним препрекама... Глобалној политици је на дужи рок својствено то да она постаје неспојива са концентрацијом хегемоничне моћи у рукама једне једине државе. Отуда Америка није само прва једина и истинска глобална суперсила, већ највероватније и последња... Према томе, кад једном америчко вођство почне да бледи, тешко је поверовати да ће и једна појединачна држава моћи да понови глобалну превагу Америке. Отуда је кључно питање за будућност: „Шта ће Америка завештати свету као наслеђе свога примата?”

Знам прву реченицу одговора на то питање и никад је нећу заборавити. А ви? <

(Извод из шире студије, Београд, 2002)